

ОПОДАТКУВАННЯ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ: НАЦІОНАЛЬНІ ТА МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ

Артем Олександрович ЄФРЕМОВ,

*кандидат юридичних наук,
начальник Головного управління ДПС
у Харківській області як відокремленого підрозділу
Державної податкової служби України*

На підтвердження важливості адаптації національного податкового законодавства до міжнародних норм і стандартів на підставі використання кращої зарубіжної практики, слід навести той факт, що податкова система України як і процеси оподаткування є відносно молоді, оскільки вона виникла лише 30 років тому та тривалий час перебувала в процесі становлення.

Зі свого боку, систематичний аналіз змісту Директиви Ради 2011/64/ЄС «Про структуру і ставки акцизів, що застосовуються до тютюнових виробів» [1], дає змогу дійти висновку про єдину політику Європейського Союзу стосовно запровадження та використання диференційованого підходу до встановлення податків стосовно різних тютюнових виробів, як от сигарети та тютюнові вироби для нагрівання, котрий базується на рівні шкоди цих продуктів. Наприклад, при використанні тютюнових виробів для нагрівання, шкода від їх застосування, безумовно буде меншою за сигарети, тому перші мають нижчу ставку оподаткування. Між тим, прийняття Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» [2] фактично вирівняло податкові ставки між обома продуктами, тому що для тютюнових виробів для нагрівання була встановлена ставка в розмірі, що відповідає мінімальній ставці оподаткування сигарет.

Отже, слід констатувати збільшення податкового навантаження на суб'єктів господарювання, які займаються виробленням і реалізацією вказаної продукції, що також негативно позначається на рівні податкового тиску на бізнес в країні. Більш того, підвищення ставок оподаткування тютюнових виробів для нагрівання неминуче призведе до їх подорожчання в порівнянні з іншими країнами, де податкова ставка на цей продукт залишається нижчою, а від так це може стати підставою для збільшення кримінальних правопорушень, зокрема контрабанди, у межах вказаного напрямку.

Таким чином, «відхід» від політики Європейського Союзу в даному випадку не тільки перешкоджає адаптації національного законодавства до європейських вимог і стандартів оподаткування та суперечить їй, а і не має належного обґрунтування, оскільки таке рішення не має належної мотивації. Тому, в рамках адаптації адміністративного законодавства України до законодавства Європейського Союзу доцільно провести аналіз

«адаптованих сфер», скільки спостерігається суперечності між європейськими та національними тенденціями оподаткування як от встановлення різних акцизів, що застосовуються до тютюнових виробів.

Список використаних джерел:

1. Директива 2011/64/ЄС «Про структуру і ставки акцизів, що застосовуються до тютюнових виробів» / Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/index.php/m/podatki-vklyuchayuchi-peryami>.
2. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві: закон України від 16.01.2020 № 466-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 32. Ст. 227.